SOSIAALIPALVELUJEN OMA-VALVONTASUUNNITELMA

Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Tiivistelmä

Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan HaRaMaN Oy:n Pienryhmäkoti Jukolan lastensuojelun perustason laitosyksikön toimintaa omavalvonnan ja laadunhallinnan näkökulmista.

Omavalvontasuunnitelmassa on kuvattu Pienryhmäkoti Jukolan toiminnan keskeiset riskit sekä miten Pienryhmäkoti Jukolan palvelujen laatua, asianmukaisuutta, turvallisuutta ja asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyttä valvotaan.

Omavalvontasuunnitelma on Pienryhmäkoti Jukolassa julkisesti nähtävillä ja saatavilla, sekä julkaistu sähköisessä muodossa Pienryhmäkoti Jukolan www-sivuilla (www.haraman.fi). Julkaisuversiot uusitaan kuuden kuukauden välein vastaamaan päivitettyä versiota. Reaaliaikaisesti päivitetty versio on henkilöstön käytössä perehtymistä ja reaaliaikaista päivittämistä varten. Päivitetyn version omavalvontasuunnitelmasta saa erikseen pyytämällä.

Nyqvist Marko
marko.nyqvist@haraman.fi

Sisällysluettelo

1.1. Palveluntuottaja 2
1.2. Palveluyksikön perustiedot 2
1.3. Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet 2
2. Asiakas- ja potilasturvallisuus 3
2.1. Palveluiden laadulliset edellytykset 3
2.2. Vastuu palvelujen laadusta 5
2.3. Asiakkaan asema ja oikeudet 5
2.4. Muistutusten käsittely 8
2.5. Henkilöstö 8
2.6. Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta 9
2.7. Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi 9
2.8. Toimitilat ja välineet 9
2.9. Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö 10
2.10. Lääkehoitosuunnitelma 11
2.11. Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja 11
2.12. Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen 12
3. Omavalvonnan riskienhallinta 12
3.1. Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen 12
3.2. Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely 13
3.3. Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus 14
3.4. Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen 14
3.5. Ostopalvelut ja alihankinta 15
3.6. Valmius- ja jatkuvuudenhallinta 15
4. Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen 15
4.1. Toimeenpano 15
4.2. Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen 16
5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta 16
5.1. Omavalvonnassa havaitut riskit ja puutteet 16
5.2. Korjaavat toimenpiteet ja niiden aikataulu 17
5.3. Korjaustoimenpiteiden seuranta 18
Liitteet 20

Omavalvonnan toteutumisen seuranta: arkisto Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy .. 20
Hatkamittari Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy 20
Muistutusten käsittely, muutostoimenpiteet ja seuranta Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy 20
Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy 20
Lääkehoitosuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy 20
Pelastussuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy 20
Poistumisselvitys Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy 20
Tietoturvasuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy 20

Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1. Palveluntuottaja

HaRaMaN Oy

Y-tunnus 3131475-8

Mäntsäläntie 34, 15610 Lahti

Hanna Rapatti, toimitusjohtaja (041 314 7701, hanna.rapatti@haraman.fi)

1.2. Palveluyksikön perustiedot

Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Mäntsäläntie 34, 15610 Lahti

Marko Nyqvist, yksikön johtaja (041 314 9500, marko.nyqvist@haraman.fi)

Ohjaajat 24/7-päivystys (041 314 3612, ohjaajat@haraman.fi)

1.3. Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Pienryhmäkoti Jukolassa tuotetaan lastensuojelun laitosmuotoista perustason sijaishuoltoa. Pienryhmäkoti Jukola tarjoaa sijaishuoltopaikan seitsemälle pääsääntöisesti 12-17 -vuotiaalle huostaanotetulle nuorelle. Pienryhmäkoti Jukolaan voi paikkatilanteen salliessa sijoittaa asiakkaan myös avohuollon sijoituksena tai kiireellisesti sijoitettuna.

Pienryhmäkoti Jukolassa sijaishuolto järjestetään asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti, tavoitteellisesti ja läpinäkyvästi. Keskeisiä vaikuttavuuteen sekä yksilölliseen hoitoon ja kasvatukseen ohjaavia menetelmiä ovat omaohjaajan menetelmätyöskentely ja reflektiivinen, asiakaskohtaiseen arviointiin perustuva toimintaideologia. Pienryhmäkoti Jukolan sijoitusprosessit ovat yksilöllisiä ja vaikuttavia lastensuojelun sijaishuollon prosesseja, joissa tuotetaan sijoituksen aikana pysyvä positiivinen muutos asiakkaiden hyvinvointiin ja elämäntilanteeseen.

Pienryhmäkoti Jukolan tuottamien sijaishuoltopalveluiden palveluntuottaja on HaRaMaN Oy. Palveluja ei tuoteta ostopalveluna tai alihankintana. Palveluhankkijoina tuotetuille sijaishuoltopalveluille ovat eri hyvinvointialueet. Palvelut tuotetaan Päijät-Hämeen hyvinvointialueella Lahdessa, osoitteessa Mäntäsäläntie 34, Lahti.

2. Asiakas- ja potilasturvallisuus

2.1. Palveluiden laadulliset edellytykset

Pienryhmäkoti Jukolan arvot ovat: 1) kunnioitus, 2) läpinäkyvyys, 3) vaikuttavuus. Kaikki toiminta Pienryhmäkoti Jukolassa perustuu näihin arvoihin ja arvojen toteutumista sijaishuoltoyksikön arjessa arvioidaan jatkuvasti.

Pienryhmäkoti Jukolan laatuvaatimuksina on Lastensuojelun laatusuosituksessa (Lastensuojelun laatusuositus - Liite 2: Sijaishuollon laatukriteerit (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2019:8, Valto) julkaistut sijaishuollon laatukriteerit. Laatuvaatimusten toteutuminen pyritään takaamaan asiakaskohtaisesti Pienryhmäkoti Jukolassa selkeillä, koko henkilöstön toteuttamilla toimintarakenteilla. Laatuvaatimusten toteutumista valvotaan jatkuvalla toiminnan arvioinnilla, joka toteutetaan osana omavalvontaa.

Asiakasohjaus toteutetaan yhteistyössä sijoittavan hyvinvointialueen sijoitustyöryhmän ja lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa. Pienryhmäkoti Jukolan näkökulmasta asiakasohjauksessa keskeistä on, että ennen sijoitusta tehdään realistinen vaikuttavuusarvio asiakkaan tilanteen ja taustatietojen perusteella. Käytännössä tämä tarkoittaa, että asiakkuuteen päädytään vain niiden asiakkaiden osalta, joiden tilanne, taustatiedot ja asiakasprofiili on tehdyn arvion pohjalta sen tyyppinen, että Pienryhmäkoti Jukolan arvioidaan kykenevän toimintatavoillaan ja -malleillaan lähtökohtaisesti vastaamaan asiakkaan tilanteeseen tuottamalla vaikuttavan ja asiakkaan edun mukaisen sijaishuollon prosessin.

Arvio asiakkuudesta tehdään asiakaskohtaisesti, eikä kaikkia tarjottuja asiakkaita oteta asiakkuuteen vapaille asiakaspaikoille. Mikäli arviossa todetaan, että vaikuttavan ja asiakkaan edun mukaisen sijaishuollon prosessin tuottamiselle nähdään selkeitä esteitä ei asiakkuutta aloiteta. Tässä tilanteessa voidaan Pienryhmäkoti Jukolasta tarvittaessa tehdä sijoituspaikkaa kartoittavalle hyvinvointialueelle pyynnöstä kirjallinen arvio siitä, miksi kyseinen asiakas ei asiakasohjaukseen yhteydessä tehdyn arvion perusteella sovellu Pienryhmäkoti Jukolan asiakkuuteen.

Ennen asiakkaan siirtymistä Pienryhmäkoti Jukolaan pyritään aina toteuttamaan tutustumiskäynti, jossa edelleen tehdään edellä mainittua asiakasohjausta. Tutustumiskäynneille, sekä asiakkaan haku- ja tulotilanteisiin järjestään riittävä henkilöstöresurssi lisäämällä tarvittaessa julkaistuun työvuorolistaan lisäresurssia. Pyrkimyksenä on, että uuden asiakkaan omaohjaajatyöparista ainakin toinen ohjaaja olisi tutustumiskäynnillä ja tulotilanteessa työvuorossa vastaanottamassa uutta asiakasta. Tutustumiskäynnin yhteydessä asiakkaalle ja huoltajille annetaan Pienryhmäkoti Jukolan yhteystiedot ja tarjotaan mahdollisuus olla aina yhteydessä sijaishuoltoyksikön henkilöstöön, mikäli he kokevat tarvitsevansa lisäinformaatiota Pienryhmäkoti Jukolan toiminnasta. Järjestelyn tavoitteena on, että asiakas kokee muuton sijaishuoltopaikkaan turvallisena ja ennakoitavana, sekä kokee itsensä tervetulleeksi.

Pienryhmäkoti Jukola on asiakkaalle turvallinen kasvuympäristö. Pienryhmäkoti Jukolassa asiakas saa tukea kasvuunsa ja kehitykseensä. Pienryhmäkoti Jukolassa on asiakasta arvostava ja kannustava ilmapiiri. Asiakkaita kohdellaan Pienryhmäkoti Jukolan arjessa arvostavasti ja jokaisen asiakkaan kohdalla tehdään ammatilliseen arviointiin perustuvia yksilöllisiä, asiakkaan asiakasprosessia ja etua tukevia ratkaisuja. Ratkaisut tehdään paitsi arjen ohjaustoimintana, keskitetysti ammatilliseen harkintaan ja arviointiin perustuen päivittäisillä henkilöstön raporteilla. Raporteilla on edustettuna paras mahdollinen asiantuntijuus perusteltujen asiakaskohtaisten ratkaisujen ja linjausten tekemiseksi. Toimintatapaa voi pitää reflektiivisenä

lastensuojelun sijaishuoltona, jossa käytetään paras mahdollinen asiantuntemus ja asiakastuntemus yksilöllisten vaikuttavien ratkaisujen löytämiseksi asiakaskohtaisesti.

Asiakkaalla on Pienryhmäkoti Jukolassa mahdollisuus osallistua omaa elämäänsä, sijaishuoltopaikan arkea sekä omaa asiakasprosessiaan koskevaan päätöksentekoon. Omaohjaajat toteuttavat asiakkaan kanssa säännöllisesti tavoitteellista yksilötyöskentelyä. Yksilötyöskentelyssä asiakkaalle mahdollistetaan vaikuttamisen keinoja. Pienryhmäkoti Jukolassa on käytössä asiakkaiden palautekäytänne, jossa asiakkaat voivat antaa anonyymisti palautetta sijaishuoltoyksikön ja henkilöstön toiminnasta, sekä ehdottaa muutoksia toimintaan. Viikoittaisissa yhteisökokouksissa asiakkaat voivat vaikuttaa pienryhmäkodin arkeen ja antaa palautetta pienryhmäkodin toiminnasta. Asiakkaiden antamaan palautteeseen reagoidaan ja tarvittaessa asiakkaiden esille tuomat riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Pienryhmäkoti Jukola profiloituu sijaishuoltoyksikkönä laitoshoidoksi, jossa asiakkaiden yhteiskunnallisen osallisuuden mahdollistaminen on keskiössä. Asiakkaille mahdollistetaan yksilöllisten kykyjen mukaisesti aina mahdollisuus säilyttää osallisuus oman elämänsä yhteisöihin myös sijaishuoltopaikan ulkopuolella. Asiakasohjauksessa huomioidaan, että Pienryhmäkoti Jukolan asiakkaiden etua pääsääntöisesti palvelisi lyhyt fyysinen etäisyys huoltajiin ja muihin yhteisöihin, jotka asiakas on kokenut itselleen merkityksellisiksi ennen sijoitusta.

Asiakkaan yhteydenpitoa läheisiin ihmisiin tuetaan sijoituksen aikana. Asiakkaan läheiset nähdään tilanteesta riippumatta keskeisenä yhteistyökumppanina sijaishuollon aikana. Asiakkaan läheisiin suhtaudutaan arvostavasti ja kunnioittavasti. Tiivis yhteistoimijuus tai siihen pyrkiminen on keskeinen vaikuttavuuden elementti Pienryhmäkoti Jukolan sijaishuoltoprosesseissa.

Asiakkaita tiedotetaan heidän oikeuksistaan ja oikeusturvakeinoista keskeisenä osana omaohjaajatyöskentelyä. Pienryhmäkoti Jukolassa kunnioitetaan lapsen itsemääräämisoikeutta. Käytettävät arjen kasvatukselliset rajat, aikataulut ja toimintamallit perustellaan asiakaskohtaisesti. Asiakkaille pyritään aina antamaan mahdollisuus vaikuttaa henkilöstön tuella omaan toimintaan, mikäli siihen toivotaan muutosta. Rajoitustoimenpiteiden yhteydessä on aina mahdollisuuksien mukaan ensin käytetty kasvatuksellista ohjausta ja tukea, sekä mahdollistettu asiakkaan omat vaikutusmahdollisuudet, ennen rajoitustoimenpiteen käyttöönottoa. Rajoitustoimenpiteiden yhteydessä tehdään lastensuojelulain mukaiset rajoituspäätökset, asianomaisten mielipide selvitetään, sekä tiedotetaan asiakasta ja asianomaisia heidän oikeuksistaan ja oikeusturvakeinoista liittyen rajoitustoimenpiteeseen.

Asiakkaat saavat heille kuuluvat opetuksen, terveydenhuollon sekä muut perus- ja erityistason palvelut sijoituksen aikana. Omaohjaajatyössä keskeistä on asiakkuuden alussa kartoittaa ja arvioida asiakkaan tarvitsemat palvelut ja selkiyttää näihin palvelurakenteisiin liittyvät prosessit ja yhteistyötahot. Opetuksen osalta tehdään räätälöityjä, asiakkaan edun mukaisia ratkaisuja tiiviissä yhteistyössä Lahden perusopetuksen ja Lahdessa toimivien toisen asteen oppilaitosten kanssa. Keskeisessä roolissa perusopetusikäisten asiakkaiden koulunkäynnin järjestelyissä on Lahden Sisukas-tiimin henkilöstö.

Asiakkuuden päättyessä Pienryhmäkoti Jukolassa (perheen jälleenyhdistäminen, jälkihuoltoon siirtyminen tai toiseen sijaishuoltopaikkaan siirtyminen) tehdään tiivistä yhteistyötä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja asiakkaan tulevien toimijoiden kanssa, jotta sijaishuoltopaikasta muuttaminen on mahdollisimman turvallista ja ennakoitavaa. Yhteistyöllä taataan, että perheen jälleen yhdistyessä asiakas ja perhe saa riittävän räätälöidyn tuen siirtymävaiheessa. Yhteistyössä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja lastensuojelun jälkihuollon sosiaalityön kanssa taataan, että itsenäistyvä nuori saa tarvitsemansa tuen ja palvelut jälkihuollossa.

Sijaishuolto toteutetaan suunnitelmallisesti ja asiakasdokumentoinnissa asiakas osallistuu oman sijaishuoltoprosessin tavoitteenasetteluun ja arviointiin. Pienryhmäkoti Jukolassa toteutettavassa dokumentoinnissa kuukausikoosteissa asiakkaalla on aina oma arviointiosuus, joka tehdään yhdessä omaohjaajan kanssa.

Laadunhallintaa toteutetaan Pienryhmäkoti Jukolan toiminnassa jatkuvana arviointina päivittäisillä henkilöstön raporteilla, joissa yksikön toimintaa arvioidaan paitsi asiakaskohtaisesti, käsittelemällä päivittäin yksikön akuutteja asioita ja muutosehdotuksia sekä laitoksen toiminnassa tunnistettavia riskejä ja puutteita. Havaitut omavalvonnalliset riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Pienryhmäkoti Jukolan laadunhallintaan sisältyvät strukturoidut kuukausiraportit, joissa tehdään tilastoitavaa arviointia asiakkaiden kokonaishyvinvoinnista, koulunkäynnistä, terveydentilasta, sekä arvioidaan kuukausittain asetettavat omaohjaajatyöskentelyn tavoitteet ja eritellään tavoitteiden saavuttamiseksi toteutetut työmenetelmät.

Asiakkaille toteutetaan Pienryhmäkoti Jukolassa asiakastietojärjestelmän kautta sähköisinä kyselyinä omavalvonnan arviointia. Arvioinnissa asiakkailta kysytään Pienryhmäkoti Jukolan eri omavalvonnan osa-alueiden toteutumisesta heidän näkökulmastaan yksikön arjessa. Saatu tieto hyödynnetään osana Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontaa toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.

Pienryhmäkoti Jukolassa tilastoidaan asiakkaiden luvattomia poissaoloja Hatkamittarilla. Tavoitteena on osaltaan suorittaa seurantaa omavalvonnan mukaisen toiminnan toteutumisesta ja saada asiakkaiden luvattomien poissaolojen näkökulmasta tietoa toiminnan vaikuttavuudesta. Hatkamittari on omavalvontasuunnitelman liitteenä ja toimitetaan pyydettäessä valvontaviranomaisille.

2.2. Vastuu palvelujen laadusta

Pienryhmäkoti Jukolan omavalvonnasta on vastuussa yksikönjohtaja Marko Nyqvist. Yksikönjohtajan vuosilomien ajaksi yksikönjohtajalle nimetään sijainen, joka on sijaisuuden aikana vastuussa yksikön omavalvonnasta.

Omavalvonnan arjen toteutuksessa keskeinen rakenne on strukturoidusti päivittäin toteutuva henkilöstön raportti. Raportilla käsitellään päivittäin Pienryhmäkoti Jukolan toimintaa omavalvonnan näkökulmasta. Raportista tehdään aina raporttipöytäkirjat, jotka arkistoidaan kahden kuukauden ajaksi. Erityisesti omavalvonnallista osuutta käsitellään raportilla osiossa, jonka kirjaukset tehdään otsikolla: Muistutukset, muutosehdotukset ja läheltä piti -tilanteet. Henkilöstön raportilla havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

2.3. Asiakkaan asema ja oikeudet

Pienryhmäkoti Jukolassa varmistetaan asiakkaan pääsy palveluihin ilmoittamalla yksikön avoimet asiakaspaikat Socfinderissa (Socfinder - Lasten ja perheiden palvelut), Lasterissa (lasteri-app) ja HaRaMaN Oy:n kotisivuilla: www.haraman.fi. Asiakasohjautuvuus toteutetaan keskitetysti yksikönjohtajan kautta. Yksikönjohtaja tekee arvioinnin asiakkaan soveltuvuudesta Pienryhmäkoti Jukolaan osana lastensuojelun sijaishuoltoon liittyvää asiakasohjausta (LsL 50 §).

Pienryhmäkoti Jukolassa varmistetaan asiakkaan tiedonsaantioikeus ja osallisuus, sekä tosiasiallinen mahdollisuus osallistua palvelujaan koskevaan suunnitteluun, päätöksentekoon ja toteuttamiseen:

- Osana tiivistä omaohjaajatyöskentelyä.
- Viikoittaisissa yhteisöpalavereissa, joista laaditaan aina pöytäkirja, joka julkaistaan Pienryhmäkoti Jukolan yhteisissä tiloissa.
- Asiakkaiden palauteboksilla, jonka kautta asiakkailla on mahdollista antaa anonyymisti palautetta Pienryhmäkoti Jukolan toiminnasta.
- Pienryhmäkoti Jukolan yhteisissä tiloissa esillä olevalla nuorten viikkotaululla.
- Asiakkaille kuukausittain toteutettavien omavalvontaan liittyvien teemakyselyjen avulla.

Pienryhmäkoti Jukolassa varmistetaan asiakkaan asiallinen kohtelu:

- Päivittäisillä henkilöstön raporteilla, joiden yhteydessä toteutuu päivittäinen asiakaskohtainen arviointi. Raporteista kirjataan aina pöytäkirja asiakastietojärjestelmään.
- Pienryhmäkoti Jukolan omavalvonnan vastuuhenkilö, yksikönjohtaja on asiakkaiden tavattavissa arkipäivinä yksikössä. Asiakkaita ohjataan tiedottamaan yksikönjohtajaa, mikäli he kokevat Pienryhmäkoti Jukolassa mitään epäasiallista toimintaa henkilöstön tai muiden asiakkaiden taholta.
- Henkilöstön osaaminen asiakkaiden asiallisen kohtelun osalta varmistetaan Pienryhmäkoti Jukolan konsultoivan sosiaalityöntekijän, sekä ulkopuolisten asiantuntijakouluttajien koulutuksilla.

Mikäli epäasiallista kohtelua havaitaan Pienryhmäkoti Jukolassa, käsitellään toimintatavat henkilöstön raportilla, sekä tarvittaessa esihenkilötyönä yksittäisten työntekijöiden kanssa. Esihenkilö tekee näissä tilanteissa tarvittaessa linjauksen, jolla ilmennyttä puutteellista toimintaa muutetaan. Mahdollisen asiakkaan epäasiallisen kohtelun yhteydessä asia käsitellään omaohjaajatyöskentelyssä asiakkaan kanssa. Tarvittaessa epäasiallisesta kohtelusta informoidaan lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää ja asiakkaan huoltajia.

Pienryhmäkoti Jukolassa varmistetaan asiakkaan informointi hänen käytettävissään olevista oikeusturvakeinoista seuraavasti:

- Sosiaaliasasiavastaavien yhteystiedot Päijät-Hämeen hyvinvointialueella on julkaistu ja yksikössä nähtävillä Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontasuunnitelmassa ja Hyvän kohtelun suunnitelmassa.
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen sosiaaliasasiavastaavien julkaisemat asiakasinformointiin tarkoitetut materiaalit ovat esille Pienryhmäkoti Jukolan yhteisissä tiloissa.
- Sosiaaliasiavastaavien yhteystiedot Päijät-Hämeen hyvinvointialueella: puhelinnumero: +358 38192504 (maanantai, tiistai, torstai 9.00–12.00, keskiviikko 9.00–15.00), sähköposti: asiavastaavat@paijatha.fi. Lisätiedot: https://paijatha.fi/asiointiopas/sosiaali-ja-potilasasiavastaava/
- Asiakkaan oikeusturvakeinot käydään aina asiakaskohtaisesti läpi lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden yhteydessä. Rajoituspäätöksistä tehdään yhdessä asiakkaan kanssa asiakastietojärjestelmään aina arviointi, jossa varmistetaan, että asiakkaalle on selvitetty rajoituksiin liittyvät muutoksenhaku- ja oikeussuojakeinot, sekä mahdollisuus oikeusapuun.
- Hyvän kohtelun suunnitelmassa on asiakkaille selkeitä ohjeita rajoituspäätöksistä valittamiseen ja muistutuksen, kantelun tai oikaisuvaatimuksen tekemiseen liittyen.

Pienryhmäkoti Jukolan yksikönjohtaja Marko Nyqvist on vastuussa asiakkaiden itsemääräämisoikeuden toteutumisesta. Asiakkaiden itsemääräämisoikeuden toteutuminen varmistetaan arvioimalla päivittäin raporteilla toiminnan laatua, sekä puuttumalla mahdollisiin havaittuihin epäkohtiin osana yksikön omavalvontaa.

Asiakkaiden itsemääräämisoikeuden rajoittamista koskevat periaatteet ja rajoitusten konkreettiset menettelytavat on avattu Pienryhmäkoti Jukolan Hyvän kohtelun suunnitelmassa, joka on julkisesti nähtävillä yksikössä ja yrityksen nettisivuilla. Hyvän kohtelun suunnitelmasta jaetaan jokaiselle asiakkaalle oma painoversio. Rajoitustoimenpiteiden osalta toimitaan Pienryhmäkoti Jukolan konsultoivan sosiaalityöntekijän laatimien, yhdessä sovittujen ohjeiden mukaisesti. Yksikön henkilöstö on koulutettu konsultoivan sosiaalityöntekijän toimesta ja henkilöstöllä on käytössään päätöksenteon tueksi rajoitustoimenpiteiden yhteydessä sosiaalityöntekijän laatima ohjeistus. Konsultoivan sosiaalityöntekijän palvelut HaRaMaN Oy:lle tuottaa ostopalveluna Lapsen Suojaksi Oy.

- Hyvän kohtelun suunnitelma julkisesti on nähtävillä yksikössä ja yrityksen nettisivuillavastuuhenkilönä Marko Nyqvist.
- Hyvän kohtelun suunnittelema jaetaan kaikille asiakkaille omana painoksena.
- Konsultoivan sosiaalityöntekijän (Lapsen Suojaksi Oy) laatima ohjeistus lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden käyttöön on henkilöstön käytössä.

Asiakkaiden lakisääteisten, palvelua koskevat suunnitelmat (esimerkiksi hoito- ja kasvatussuunnitelma) laaditaan ja päivitetään omaohjaajien toimesta. Yksikönjohtaja valvoo lakisääteisten suunnitelmien ajantasaisuutta ja päivitysten toteuttamista lakisääteisessä aikataulussa.

- Lastensuojelulain mukaisesti lastensuojelun asiakassuunnitelma laaditaan asiakassuunnitelmapalaverien yhteydessä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän toimesta.
- Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän laatima asiakassuunnitelma käydään asiakkaan kanssa läpi osana omaohjaajatyötä.
- Hoito- ja kasvatussuunnitelmat laaditaan osana omaohjaatyötä ja käydään asiakkaan ja tiedonsaantioikeuden omaavien huoltajien kanssa yhdessä läpi.
- Tavoitteellista asiakastyötä kuvataan kuukausittain julkaistavassa kausikoosteessa (kuukausiraportti).
- Kuukausiraportti käydään aina läpi asiakkaan kanssa. Asiakas osallistuu kuukausittain oman sijaishuoltoprosessinsa, hyvinvointinsa ja kuukausittain asetettujen tavoitteiden arviointiin kuukausiraportin yhteydessä.
- Kuukausiraportit tuottavat asiakastietokantaan tilastoivan arviointityökalun, josta asiakkaan näkemyksiä sijaishuoltoprosessinsa, hyvinvointinsa ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta voidaan seurata.

Yksikönjohtaja on vastuussa, että Pienryhmäkoti Jukolan henkilökunnan toiminta on asiakkaille laadittavien suunnitelmien mukaista. Yksikönjohtaja tarkastaa kuukausittain omaohjaajien kirjaamat kuukausiraportit. Asiakkaille laadittujen suunnitelmien toteutumisen ja päivittämisen seuranta on yksikönjohtajan vastuulla.

- Asiakassuunnitelmien mukaisen toiminnan tarkastelua toteutetaan päivittäin henkilöstön raporteilla, joilla yksikönjohtaja on pääosin mukana.
- Asiakassuunnitelmien mukaisen toiminnan tarkastelua toteutetaan yksikönjohtajan ja omaohjaajan välisissä ohjauskeskusteluissa (sparrauksissa) säännöllisesti.
- Yksikönjohtaja tarkastaa kuukausittain omaohjaajien tuottamat kuukausiraportit.
- Hoito- ja kasvatussuunnitelmien ajantasaisuuden seuranta toteutetaan asiakaskohtaisesti yksikönjohtajan toimesta.

2.4. Muistutusten käsittely

Pienryhmäkoti Jukolan osalta asiakkaiden ja asianomaisten muistutukset ohjataan yksikönjohtaja Marko Nyqvistille. Muistutuksen tekijää ohjataan tekemään muistutus kirjallisesti, mutta tarvittaessa muistutuksen voi tehdä myös esimerkiksi puhelimitse suullisesti. Tässä tapauksessa on hyvä tehdä yhdessä ymmärretyksi, että kyseessä on muistutus.

Muistutukset käsitellään viimeistään kahden viikon kuluessa muistutuksen toimituksesta. Muistutus viedään Pienryhmäkoti Jukolan yksikönjohtajan toimesta käsiteltäväksi henkilöstön raportille, jossa henkilöstö voi osallistua muistutuksen käsittelyyn. Tarvittaessa muistutusta käsiteltäessä konsultoidaan Pienryhmäkoti Jukolan konsultoivaa sosiaalityöntekijää. Muistutus ja sen seurauksena yksikön toimintaan mahdollisesti tehtävät muutokset saatetaan arjen toimintamalleiksi sisäisen viestinnän välinein. Muistutuksen tekijä saa yksikönjohtajan kirjallisen vastauksen muistutuksen käsittelyn jälkeen, viimeistään neljän viikon kuluttua muistutuksen tekemisestä.

Tehdyistä muistutuksista tehdään kirjaus omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta. Muistutusten käsittelystä ja muutostoimenpiteistä, sekä muutostoimenpiteiden seurannasta laaditaan erillinen muistio.

2.5. Henkilöstö

Pienryhmäkoti Jukolassa työskentelee riittävä määrä vakituista henkilöstöä, yksikönjohtaja, yrittäjä (osa-aikaisesti asiakastyössä). Lisäksi Pienryhmäkoti Jukolassa työskentelee riittävä määrä päteviä tuntityöntekijöitä. Konsultoivan sosiaalityöntekijän osaaminen taataan ostopalveluna Lapsen Suojaksi Oy:n kautta. Tuntityöntekijöitä käytetään paikkaamaan yksikön henkilöstöresurssia tarvittaessa vakituisen henkilöstön koulutusten ja poissaolojen osalta. Pienryhmäkoti Jukolaan palkataan erikseen vuosilomien ajaksi kesätyöntekijöitä.

Rekrytointiprosessissa varmistetaan, että Pienryhmäkoti Jukolan henkilöstöllä on työtehtäviinsä asianmukainen koulutus, riittävä osaaminen ja ammattitaito sekä kielitaito. Lähtökohtana rekrytoinnissa on, että vakituisina työntekijöinä ohjaajan tehtävässä on riittävä määrä tehtävään päteviä toisen asteen koulutuksen ja riittävän kokemuksen omaavia työntekijöitä, sekä riittävä määrä työhön pätevyyden antavan ammattikorkeakoulutuksen suorittaneita ja riittävän työkokemuksen omaavia työntekijöitä.

Henkilöstölle on laadittu koulutussuunnitelma, jonka avulla huolehditaan henkilöstön riittävästä ammattitaidon ylläpitämisestä sekä siitä, että henkilöstö osallistuu riittävästi ammatilliseen täydennyskoulutukseen. Pienryhmäkoti Jukolan konsultoiva sosiaalityöntekijä tarjoaa henkilöstölle säännöllisiä koulutuksia. Pienryhmäkoti Jukolan turvallisuudesta vastaava ohjaaja on koulutettu MAPA® vaativien asiakastilanteiden kouluttajaksi. Turvallisuudesta vastaava ohjaaja kouluttaa Pienryhmäkoti Jukolan vakituisen henkilöstön MAPA®-toimintamalliin. HaRaMaN Oy ohjaa henkilöstön riittäviin lakisääteisiin koulutuksiin (lääkehoidon koulutukset, ensiapukoulutukset, hygieniapassikoulutukset, yms.) ja yksikönjohtaja valvoo, että henkilöstöllä on tältä osin riittävä koulutus ja osaaminen.

Henkilöstön osaamista ja työskentelyn asianmukaisuutta seurataan jatkuvasti osana omavalvontaa. Mahdollisiin havaittuihin epäkohtiin puututaan esihenkilöiden toimesta välittömästi tai säännönmukaisissa henkilöstön ohjauskeskusteluissa (sparraus), joita toteutetaan säännöllisesti koko henkilöstölle.

Työntekijän rikostausta selvitetään lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) perusteella rekrytoinnin yhteydessä. Työntekijät ja opiskelijaharjoittelijat ovat velvollisia näyttämään rikosrekisteriotteensa työnantajan edustajalle ennen työsuhteen alkua. Rikosrekisteriotteen tarkastamisesta tehdään kirjaus työntekijän tai opiskelijaharjoittelijan henkilöstöasiakirjoihin.

2.6. Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Riittävä henkilöstö sijaishuoltopalvelun tuottamiseen varmistetaan suunnittelemalla työvuoroihin riittävä henkilöstöresurssi vakituisten työntekijöiden työpanoksella. Mahdollisissa sijaisuuksissa käytetään tuntityöntekijöitä ja tarvittaessa esihenkilöiden työpanosta. Henkilöstön riittävyyttä tarkastellaan jatkuvasti osana esihenkilötyötä.

Henkilöstöä rekrytoidaan tarvittaessa ja rekrytointia pyritään tehostamaan LAB-ammattikorkeakoulun sosionomikoulutuksen ja Salpauksen nuoriso- ja yhteisöohjaajakoulutuksen kanssa toteutettavalla opetusyhteistyöllä.

2.7. Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Pienryhmäkoti Jukolassa omaohjaajien toimenkuvaan kuuluu keskeisenä osana asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien koulu-, sosiaali-, terveys- ja erikoissairaanhoidon toimijoiden kartoitus ja yhteistyö asiakkaan asioissa moniammatillisen verkoston kanssa. Jokaisessa kuukausiraportissa arvioidaan asiakaskohtaisesti monialaisen yhteistyön toteutumista.

Asiakaskohtaisessa monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen koordinoinnissa tehdään tiivistä yhteistyötä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa.

Lisäksi ohjaajien käytössä on:

- Esihenkilöiden erityisosaaminen sosiaali- ja opiskeluhuollon, sekä perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen osalta.
- Konsultoivan sosiaalityöntekijän erityisosaaminen lastensuojelun ja sosiaalihuollon osalta.
- Jukolan lääkehoidosta vastaavan ohjaajan (Sairaanhoitaja AMK) erityisosaaminen terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta.

2.8. Toimitilat ja välineet

Pienryhmäkoti Jukolan sijaitsee Lahdessa Launeen kaupunginosassa, kolmen kilometrin päässä Lahden keskustasta. Lähteen kouluun (peruskoulu) on matkaa kävellen alle kaksi kilometriä. Linja-auto pysäkki pienryhmäkodin välittömässä läheisyydessä mahdollistaa kaikkien Lahden kaupungin palveluiden helpon saavutettavuuden.

Toimitilat sijaitsevat kodinomaisessa kiinteistössä. Rakennuksen huoneistopinta-ala on 304m2, joka pitää sisällään seitsemän asiakashuonetta, olohuoneen, keittiön, kodinhoitotilat, ohjaajien toimiston,

yksikönjohtajan toimiston, elokuva-/ pelihuoneen, suuren neuvottelutilan, kolme yhteiskäyttöön tarkoitettua wc-tilaa sekä saunan. Tilat on remontoitu ja kalustettu 2025 pienryhmäkoti Jukolan toimintaa varten. Pienryhmäkodin piha on suuri puutarhamainen nurmikkopiha. Launeen kaupunginosa Lahdessa on rauhallista omakotitaloaluetta. Toimitilat on kaavoitettu palveluasumiskäyttöön.

Jokaiselle asiakkaalle on oma Pienryhmäkoti Jukolassa käytössään erittäin tilava oma huone, jossa on mahdollisuus asiakaskohtaisen wc:n ja suihkun käyttöön. Yhdessä asiakashuoneessa on mahdollisuus harjoitella erityisen hyvin itsenäistymisen taitoja, koska se on varustettu pienellä jääkaapilla, keittolevyillä ja liesituulettimella. Huoneet ovat keskimäärin 20 m²:n suuruisia ja jokainen asiakashuone on varustettu omalla pienellä parvekkeella.

Pienryhmäkoti Jukolan asiakkaiden kuljettamiseen käytetään leasing-sopimuksella yrityksen käytössä olevaa seitsemänpaikkaista henkilöautoa. Kuljetuskaluston toimintakunnosta huolehditaan huoltoleasing-sopimuksen mukaisesti.

Pienryhmäkoti Jukolan tietojenkäsittelyyn liittyvät laitteistot ovat leasing-laitteistoja, joiden ylläpito, toimintakunto ja ajantasaisuus huolehditaan yhdessä leasing-yrityksen (Grenkeleasing Oy) kanssa. Yrityksen it-laitteiston hankinnoista, it-ohjelmistojen ajantasaisuudesta ja toimivuudesta, sekä tietoturvasta huolehditaan yhdessä it-alan alihankintayrityksen (Moonhill Oy) kanssa.

Pelastusviranomaisen palveluyksikössä viimeksi suorittaman tarkastuksen ajankohta: 29.7.2025.

Terveysviranomaisen palveluyksikössä viimeksi suorittaman tarkastuksen ajankohta: 29.10.2024, tarkastuskertomus kirjattu 4.11.2024.

Toimitiloja ylläpidetään yhteistyössä kiinteistön omistajan kanssa. Mahdolliset korjaustarpeet ilmoitetaan välittömästi niiden ilmetessä yksikönjohtajalle, joka sopii kiinteistön omistajan kanssa tarvittavista toimenpiteistä. Toimitilojen toimivuus sijaishuoltoyksikön toiminnalle arvioidaan päivittäin henkilökunnan raportilla ja tarvittaessa huomiot, korjaustarpeet ja riskit liittyen toimitiloihin kirjataan raporttipöytäkirjaan. Henkilöstön raportilla havaitut riskit ja puutteet toimitiloissa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Henkilöstö koulutetaan toimitilojen ylläpitoon ja toimitilojen jatkuvaan arviointiin perehdytyksen yhteydessä.

2.9. Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Pienryhmäkoti Jukolaan hankitaan, yksikössä säilytetään ja käytetään kodinomaisia lääkinnällisiä laitteita (sidosharso, laastari, desinfiointiliuos, haavataitos, kuumemittari, verenpainemittari, yms.). Lääkinnällisen laitteen tunnistaa MD-symbolista. Pienryhmäkoti Jukolassa käytettävät lääkinnälliset laitteet luokitellaan matalan tai kohtalaisen riskin laitteiksi. Pienryhmäkoti Jukolan lääkinnällisistä laitteista ja niiden turvallisuudesta on vastuussa yksikönjohtaja Marko Nyqvist. Vastuualuetta hallinnoi ja henkilöstön riittävästä lääkinnällisten laitteiden käytön osaamisesta vastaa yksikön lääkehoidosta vastaava sairaanhoitaja (Sairaanhoitaja AMK).

Pienryhmäkoti Jukolassa käytetään asiakastietojärjestelmä myneva.nappulaa. Myneva.nappula vastaa käyttötarkoitukseltaan palveluntuottajan toimintaa. Tietojärjestelmän tiedot löytyvät Valviran tietojärjestelmärekisteristä (Luokka A1). Myneva.nappula-asiakastietojärjestelmä on nyt integroitu Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon (Kanta).

Henkilöstö koulutetaan asiakastietojärjestelmän käyttöön osana perehdytystä. Jatkuva asiakastietojärjestelmän käyttöön liittyvä osaaminen varmistetaan Pienryhmäkoti Jukolassa tarvittaessa tarjottavana koulutuksena työsuhteen aikana.

Asiakastietolain mukainen tietoturvasuunnitelma on päivitetty 15.10.2024. Pienryhmäkoti Jukolan yksikön johtaja Marko Nyqvist vastaa tietoturvasuunnitelman toteutumisesta.

Rekisterinpitäjän oikeuksien ja vastuiden toteutumisesta Pienryhmäkoti Jukolan toiminnassa vastataan yhteistyössä mynevaNappulan kanssa. Rekisterinpitäjän oikeuksien ja vastuiden toteutumisesta vastaa yksikön johtaja Marko Nyqvist.

Mikäli Pienryhmäkoti Jukolan tietojärjestelmässä ilmenee olennaisia vaatimusten poikkeamia tai tietoverkkoihin kohdistuvia tietoturvallisuuden häiriöitä ilmoitetaan niistä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoittamisesta vastaa yksikön johtaja Marko Nyqvist. Samalla ilmoitetaan tarvittaessa tarpeenmukaisista omavalvonnallisista toimista koko poikkeaman ja häiriötilanteen keston ajalta. Mahdolliset poikkeamatilanteet kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

2.10. Lääkehoitosuunnitelma

Pienryhmäkoti Jukolan lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 16.5.2026. Lääkehoitosuunnitelman laatimisesta vastaa Lääkehoidosta vastaava ohjaaja (Sairaanhoitaja AMK). Lääkehoitosuunnitelma on laadittu yhteistyössä Medics24 lääkitysturvallisuuspalveluiden kanssa. Lääkehoitosuunnitelman on allekirjoittanut 18.5.2026 Medics24:n lääkäri Natallia Drehush.

Pienryhmäkoti Jukolan lääkehoidon asianmukaisuudesta, lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta, sekä lääkehoidon seurannasta vastaa lääkehoidosta vastaava ohjaaja (Sairaanhoitaja AMK) yhdessä yksikönjohtajan kanssa.

2.11. Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Pienryhmäkoti Jukolan tietosuojavastaavana toimii yksikönjohtaja. Pienryhmäkoti Jukolan henkilöstölle on laadittu asiakastietolain 7 §:n mukainen ohjeistus asiakastietojen käsittelystä. Henkilöstö ja opiskelijaharjoittelijat allekirjoittavat ennen työ- tai harjoittelusuhteen alkua sitoumuksen salassapito- ja vaitiolovelvollisuudesta.

Pienryhmäkoti Jukolassa noudatetaan HaRaMaN Oy:n EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) ja henkilötietolainsäädännön mukaista tietosuojaselostetta, joka on julkaistu Pienryhmäkoti Jukolan www-sivuilla.

Pienryhmäkoti Jukolan henkilöstö perehdytetään laadittuun Tietosuojan ja -turvallisuuden omavalvontasuunnitelmaan osana perehdytystä. Pienryhmäkoti Jukolan konsultoiva sosiaalityöntekijä on perehdyttänyt henkilöstöä lastensuojelun sijaishuollon kirjaamiskäytäntöihin. Kirjaamiskäytäntöihin liittyvät koulutusmateriaalit ovat henkilöstön käytössä päivittäisen työn tukena.

Omavalvontasuunnitelmassa on otettu huomioon EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ((EU) 2016/679) vaatimukset tietosuojaperiaatteiden sekä rekisteröidyn oikeuksien toteutumisesta palveluyksikön toiminnassa.

2.12. Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Pienryhmäkoti Jukolassa kerätään säännöllisesti palautetta asiakkailta ja asianomaisilta huoltajilta. Palaute kerätään myneva.nappula-asiakastietojärjestelmän Väylä-palvelun kautta asiakkaille lähetettävin palautekyselyin, joista kertyy tilastoituvaa asiakaspalautetta. Asiakaspalautetta käytetään palvelun kehittämiseen ja tuotettavan palvelun laadun seurantaan.

Asiakkailla on mahdollisuus antaa palautetta Pienryhmäkoti Jukolan toiminnasta yksikön tiloissa olevan ”palauteboxin” kautta anonyymisti. Asiakkaiden antamat palautteet käsitellään henkilöstön raporteilla ja yhdessä asiakkaiden kanssa viikoittaisissa yhteisökokouksissa. Asiakkaita kannustetaan viikoittain yhteisöpalavereissa antamaan palautetta Pienryhmäkoti Jukolan toiminnasta. Yhteisöpalavereista kirjataan pöytäkirja, joka on yksikön tiloissa julkisesti nähtävillä. Yhteisöpalavereissa esille nostetut palautteet käsitellään aina henkilöstön raporteilla ja tarvittaessa toimintatapoja muutetaan asiakaspalautteen perusteella.

3. Omavalvonnan riskienhallinta

3.1. Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Pienryhmäkoti Jukolan toimintojen riskienhallinnasta vastaa kokonaisvastuussa yksikönjohtaja Marko Nyqvist. Taloudellisessa vastuussa on HaRaMaN Oy:n yrittäjä Hanna Rapatti. Henkilöstölle on jaettu eri riskienhallinnan vastuualueita: lääkehoidosta vastaava ohjaaja, turvallisuudesta vastaava ohjaaja, ruokahuollon, hygienian ja siisteyden vastuualue, laitteiston ja välineistön vastuualue. Vastuuhenkilöt tekevät työnsä osana jatkuvaa omavalvonnan riskiarviointia oman vastuualueensa osalta.

Riskienhallinnan tärkein arjen työkalu on henkilöstön päivittäinen raportti. Henkilöstön raportilla käydään joka päivä läpi Muistutukset, muutosehdotukset, läheltä piti -tilanteet liittyen palvelun tuottamisen riskitekijöihin. Raportilla voidaan tehdä muutosratkaisuja, jotka ratkaisevat ilmenneet riskit arjen toimintaan tai vaihtoehtoisesti sopia konkreettiset toimintamallit ja rakenne, jolla ilmenneet riskit ratkaistaan. Raporteilla on lähes aina mukana yksikönjohtaja ja raportista laaditaan pöytäkirja asiakastietojärjestelmään, jotta ilmennyt riskien hallinta tulee todennettua ja tallennettua. Henkilöstön raportilla havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Suurimmat riskit yksikön toiminnan näkökulmasta liittyvät paloturvallisuuteen, liikenneturvallisuuteen, asiakas- ja henkilöstöturvallisuuteen, lääkehoidon turvallisuuteen, sekä tietoturvaan. Asiakasturvallisuuden näkökulmasta toiminnan jatkuva tarkastelu asiakkaan oikeuksien toteutumisen ja asianmukaisen kohtelun näkökulmista on keskeinen osa Pienryhmäkoti Jukolan riskien arviointia.

Riskienhallinnassa tunnistettujen riskien suuruus ja vaikutus palvelutoimintaan arvioidaan välittömästi riskien ilmettyä ja tarkemmin henkilöstön raporteilla päivittäin. Mikäli riskit todetaan suuriksi ja riskien vaikutukset palvelutoimintaan välittömiksi aloitetaan riskienhallintaan liittyvät muutostoimet välittömästi. Yksikönjohtaja tai vastuuvuorolainen on puhelimitse 24/7 tavoitettavissa konsultointiin ja päätöksentekoon liittyen riskienhallintaan.

3.2. Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Käytännön toimet riskien hallitsemiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi:

- Yksikönjohtaja tai vastuuvuorolainen on työntekijöiden tavoitettavissa puhelimitse 24/7.
- Toimintayksikössä on riittävät turvallisuusohjeet ja riittävä henkilöstön perehdytys turvallisuuteen ja tietoturvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä.
- Päivittäin henkilöstön raportilla arvioidaan riskejä ja kirjataan riskit ja mahdolliset ratkaisumallit tallentuvaan raporttimuistioon.
- Lääkehoidosta vastaava ohjaaja (Sairaanhoitaja AMK) hoitaa tehtäväaluettaan Pienryhmäkoti Jukolan vakituisena työntekijänä.
- Toimintayksikössä on erilliset ohjeet ja riittävät suojavälineet vakavien tartuntatautiepidemioiden varalle.
- Toimintayksikössä on käytössä ajantasainen valmiuslain 12§:n mukainen varautumissuunnitelma.
- Turvallisuudesta vastaava ohjaaja (vakituinen työntekijä) on koulutettu MAPA® vaativien asiakastilanteiden kouluttajaksi.
- Turvallisuudesta vastaava ohjaaja perehdyttää työntekijät turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvissä asioissa.
- Turvallisuudesta vastaava ohjaaja valvoo, että riskienhallintaa toteutetaan laaditun turvallisuuden vuosikellon mukaisesti.
- Kaikki vakituiset työntekijät koulutetaan MAPA® perustason ohjaajakoulutuksella.
- Konsultoivan lastensuojelun sosiaalityöntekijän osaaminen ja asiantuntemus on toimintayksikön henkilöstön käytössä tarvittaessa.
- Yksikössä on selkeät turvallisuuteen ja riskienhallintaan liittyvät työvuorokohtaiset työnkuvat.
- Henkilöstöä koulutetaan konsultoivan sosiaalityöntekijän toimesta.
- Toimintayksiköllä on käytössä erillinen Tietosuojan ja -turvallisuuden omavalvontasuunnitelma.
- Toimintayksikön tietoturvaohjeiden mukaista toimintaa valvotaan ja seurataan.
- Yksiköllä on erillisiä ohjeita mahdollisten tietoturvaan liittyvien riskien varalle ja vahinkojen minimoimiseksi tilanteisiin, joissa on aiheutunut tietoturvaan liittyviä riskejä.
- Omavalvonnassa ilmeneviin epäkohtiin ja puutteisiin puuttuminen on välitöntä tarpeiden tullessa esille henkilöstön raporteilla.
- Työntekijöille on selkeää mitä tarkoitetaan palveluntuottajan ja henkilöstön valvontalain 29 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuudella ja -oikeudella.
- Henkilöstölle tiedotetaan valvontalain 29 §:n mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta ja -oikeudesta osana perehdytystä ja koulutuksissa.
- Vaaratilanteet kirjataan aina päivittäisillä raporteilla ja niihin reagoidaan vakavuus- ja riskiarvioihin perustuen välittömästi tai sovitusti viiveellä.
- Tehtyihin toimintaa koskeviin muistutuksiin reagoidaan sovitulla toimintamallilla ja aikataululla.
- Valvovien viranomaisten selvityspyyntöihin vastataan ja selvityspyyntöjä aiheuttaneisiin toimintoihin tehdään tarvittavat muutokset.
- Valvovien viranomaisten ohjausta käytetään aktiivisesti toiminnan kehittämiseen.
- Työnantaja vastaa työturvallisuuslain (738/2002) mukaisista työnantajan velvoitteista.
- Työntekijöillä on lakisääteinen työterveyshuolto.

- Työntekijöillä on säännöllinen ryhmätyönohjaus ja mahdollisuus yksilötyönohjaukseen tarvittaessa.
- Toiminnassa havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

3.3. Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023 29§) velvoittaa palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvaa henkilöä ilmoittamaan välittömästi salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sijaishuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä.

Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei kohdisteta kielteisiä vastatoimia työnantajan taholta tehdyn ilmoituksen seurauksena.

Pienryhmäkoti Jukolassa henkilökunnan on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava välittömästi yksikönjohtajalle, mikäli hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 29 §:ssä tarkoitetun epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sijaishuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoituksen voi tehdä 24/7 puhelimitse tai asiakastietojärjestelmässä yksityisviestillä. Mikäli epäkohta koskee yksikönjohtajan toimintaa, tulee henkilökunnan ilmoittaa asiasta HaRaMaN Oy:n yrittäjälle.

Yksikönjohtaja käynnistää heti toimet ilmoitetun epäkohdan, ilmeisen epäkohdan uhan tai muun lainvastaisuuden poistamiseksi. Käynnistettävät toimet suoritetaan omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Yksikönjohtaja ilmoittaa ilmoitetusta epäkohdasta välittömästi salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle ne asiakasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita Pienryhmäkoti Jukolassa ei kyetä korjaamaan omavalvonnallisin toimin.

Pienryhmäkoti Jukolan henkilöstöä tiedotetaan ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista osana omavalvontaa, osana henkilöstön koulutuksia ja määräajoin erikseen esihenkilön asiasta koko henkilöstölle välittämillä tiedonannoilla.

3.4. Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskienhallinnan toimivuutta seurataan ja arvioidaan päivittäin henkilöstön raporteilla. Riskienhallinnan toimivuutta seurataan ja arvioidaan laaditun turvallisuuden vuosikellon mukaisesti. Hygieniaohjeiden ja infektiotorjunnan toteutumista seurataan jatkuvasti ja erityisesti yötyöntekijöiden velvoittavana työtehtävänä. Vaara-, riski- ja haittatapahtumat raportoidaan esihenkilölle erillisellä lomakkeella ja kirjataan henkilöstön raporttimuistioihin. Henkilöstön riskienhallinnan osaaminen varmistetaan perehdytyksessä ja turvallisuudesta vastaavan ohjaajan erityisenä tehtävänä, sekä määräajoin osana työntekijöiden omavalvontaa.

Havaitut riskit ja puutteet toiminnassa, korjaavat toimenpiteet ja aikataulut, sekä korjaustoimenpiteiden seuranta kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

3.5. Ostopalvelut ja alihankinta

Palveluntuottaja ei käytä ostopalveluita tai alihankintaa pois lukien asiakastietojärjestelmä (myneva.nappula) ja lääkehoidon osaaminen lääkäripalveluiden (Medics24) osalta (katso 2.9. ja 2.10.).

3.6. Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Yksikönjohtaja vastaa palveluyksikön valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta. Pienryhmäkoti Jukolalle on erikseen laadittu valmiuslain (1552/2011) 12 §: n mukainen Valmius- ja varautumissuunnitelma.

4. Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

4.1. Toimeenpano

HaRaMaN Oy, Pienryhmäkoti Jukolan omavalvonnan käytännön toteuttamisessa ja sen onnistumisessa päivittäisessä asiakastyössä on oleellista henkilöstön sitoutuminen omavalvontaan sekä henkilöstön ymmärrys omavalvonnan merkityksestä, tarkoituksesta ja tavoitteista.

Omavalvontaa toteutetaan päivittäin henkilöstön raporteilla. Havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta. Ajantasainen, jatkuvasti päivittyvä omavalvontasuunnitelma on henkilöstön tiedossa ja saatavilla. Henkilöstö voi seurata omavalvontasuunnitelmaan tehtäviä muutoksia reaaliajassa työvuorojensa puitteissa.

Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään osana päivittäistä arjen työtä. Havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Omavalvontaa liittyvät henkilöstön vastuualueet ovat:

- omavalvonnan kokonaisvastuu (yksikönjohtaja)
- omavalvonnan päivitys havaittujen riskien ja puutteiden osalta (koko henkilöstö)
- lääkehoidosta vastaava ohjaaja (lääkehoitosuunnitelma, lääkehoito ja seuranta, lääkehoitoon perehdyttäminen)
- turvallisuudesta vastaava ohjaaja (turvallisuuden vuosikello, MAPA-osaaminen, turvakävelyt)
- ruokahuollosta, hygieniasta ja siisteydestä vastaava ohjaaja (ruokahuolto, hygienia & siivous)
- omavalvonnan asiakasosallisuudesta ja palautekyselyistä vastaava työntekijä (yksikönjohtaja)

- perehdytyksestä vastaava työntekijä (yksikönjohtaja)
- laitteistosta ja välineistöstä vastaava ohjaaja (laitteet ja välineet)
- markkinoinnista ja sisällöntuottamisesta vastaava ohjaaja (some, esitteet, nuorten osallistaminen)

4.2. Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

HaRaMaN Oy, Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontasuunnitelman toteutumista seurataan, seurannassa havaitut riskit huomioidaan ja puutteellisuudet korjataan mahdollisimman nopeasti osana laitoksen arjen toimintaa. Omavalvonnan toteutumisen seurannasta, omavalvonnassa havaituista riskeistä ja puutteista, korjaavista toimenpiteistä ja niiden aikataulusta, sekä korjaustoimenpiteiden seurannasta tehdään lähes reaaliaikaiset kirjaukset laitoksen omavalvontasuunnitelman sähköiseen versioon.

Päivitetty sähköinen versio Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontasuunnitelmasta on henkilöstön saatavilla tarvittavia päivityksiä ja omavalvontasuunnitelmaan tutustumista varten koko ajan. Tällä varmistetaan, että omavalvontasuunnitelma pidetään ajan tasalla. Valvontaviranomaisilla toimitetaan pyydettäessä viimeisin sähköisesti päivitetty versio laitoksen omavalvontasuunnitelmasta.

Omavalvontasuunnitelma on paitsi paperiversiona nähtävillä laitoksen yleisissä tiloissa, myös asiakkaiden käytössä olevan kannettavan tietokoneen työpöydällä sähköisenä pdf-versiona. Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontasuunnitelma julkaistaan yrityksen internet-sivuilla (www.haraman.fi). Omavalvontasuunnitelman julkaisuversiot korvataan päivitetyllä versiolla kuuden kuukauden välein tammikuusta 2025 alkaen, sekä erikseen mahdollisten laajempien päivitysten yhteydessä. Julkaisujen yhteydessä omavalvonnan toteutumisen seurannasta tehdyt kirjaukset arkistoidaan erilliselle liitteelle, joka on valvontavastuussa olevien viranomaisten käytössä erillisestä pyynnöstä.

5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta

Omavalvonnan toteutumisen seurantaa ja arviointia toteutetaan päivittäin Pienryhmäkoti Jukolan henkilöstön raporteilla ja työyhteisökokouksissa, sekä jatkuvana seurantana ja tarkasteluna esihenkilötyönä. Asiakkaiden osalta omavalvonnan toteutumisen seuranta toteutetaan osana omaohjaajatyötä, viikoittaisissa yhteisökokouksissa, sekä eri palautekanavista saatujen palautteiden kautta. Asiakkaat voivat aina halutessaan tutustua omavalvontasuunnitelman paperiversioon yksikössä, sekä pdf-versioon yrityksen internet-sivuilla (www.haraman.fi)

Omavalvonnan toteutumisen seurannassa havaitut riskit ja puutteet, korjaavat toimenpiteet ja niiden aikataulu, sekä korjaustoimenpiteiden seuranta dokumentoidaan omavalvontasuunnitelmaan osaksi Pienryhmäkoti Jukolan kerran neljässä kuukaudessa julkaistavaa omavalvontasuunnitelmaa. Omavalvonnassa havaitut riskit ja puutteet, korjaavat toimenpiteet ja niiden aikataulu, sekä korjaustoimenpiteiden seuranta eritellään kronologisesti tapahtumajärjestyksessä vuosittain (esim. 1/25). Omavalvonnan toteutumisen seuranta arkistoidaan neljän kuukauden välein omavalvontasuunnitelman liitteeksi.

5.1. Omavalvonnassa havaitut riskit ja puutteet

1/26 Omavalvontasuunnitelman julkaisuversioiden päivitys ajankohtainen 26.1.2026

2/26 Muutto osoitteeseen Mäntsäläntie 34, 15610 Lahti: vaadittavat toimenpiteet omavalvonnan näkökulmasta.

3/26 Huomioitu ongelmia keittiön putkissa 10.6.2026

4/26 Huomioitu turvakävelyiden tarve koko henkilöstön ja asiakkaiden osalta.

5/26 Huomioitu ohjaajien toimiston osalta äänieristyksen tarve ja ammattilaisasentajan tarve erilaisissa asennuksissa.

6/26 Huomioitu raportilla 22.6.2026 uuden kiinteistön parvekkeiden aiheuttamat turvallisuusriskit.

7/26 Huomioitu raportilla 22.6.2026 liesituulettimen päivityksen tarve.

8/26 Tarve www-sivujen uudistamiselle toimintaympäristön muututtua.

9/26 Huomioitu tarve piharemontille ja pihan valaistusten tehostamiselle uudessa toimintayksikössä vko 27/2026.

10/26 Omavalvontasuunnitelman julkaisuversioiden päivitys ajankohtainen.

11/26 Omavalvontasuunnitelman päivityksen yhteydessä (10.11.2026) huomioitu, että henkilöstön osallisuus omavalvontasuunnitelman päivittämiseen ei toteudu kaikilta osin sovitulla tavalla.

12/26 Omavalvontasuunnitelman julkaisuversioiden päivitys ajankohtainen.

13/26 Hyvänkohtelun suunnitelman päivitys ollut ajankohtainen 2025/2026.

14/26 Hatkamittarin tulokset

5.2. Korjaavat toimenpiteet ja niiden aikataulu

1/26 Omavalvontasuunnitelman julkaisuversiot päivitetty www.haraman.fi ja Pienryhmäkoti Jukolan yhteisiin tiloihin (pdf) 26.1.2026

2/26 Raporteilla maalis-. kesäkuu 2026 erityisesti huomioitu ennakoivasti muuton aiheuttamat toiminnan- ja dokumentaation muutokset. Saatetaan toiminta ja dokumentaatio uuteen toimintaympäristöön 15.6.2026 mennessä.

3/26 Putkimies käynyt ja suositellut likakaivon tyhjennystä, tyhjennys tilattu.

4/26 Turvakävelyt toteutettu vakituisen henkilöstön osalta 9.6.2026 ja tehty toimintasuunnitelma tuntityöntekijöiden ja asiakkaiden turvakävelyiden toteutuksesta ja seurannasta.

5/26 Tehty yhteistyösopimus rakennusalan ammattilaisen kanssa, joka toteuttaa tarvittaessa riittävät asennukset kiinteistöön.

6/26 Annettu 23.6. yksikönjohtajan toimesta toimintaohje 22.6. uuden kiinteistön parvekkeiden aiheuttamien turvallisuusriskien osalta asiakastietojärjestelmässä ja raporteilla.

7/26 Sovittu kiinteistön omistajan kanssa, että vanha liesituuletin vaihdetaan uuteen.

8/26 Uudet www-sivut tilattu.

9/26 Päivitetty omavalvontasuunnitelman julkaisuversiot 26.6.2026.

10/26 Kiinteistön omistaja tilannut piharemontin ja pihan valaistusten tehostamisen uudessa toimintayksikössä vko 35/2026.

11/26 Yksikönjohtaja tehnyt asiasta ohjeistuksen ja asiaa käsitellään raporteilla.

12/26 Päivitetty omavalvontasuunnitelman julkaisuversiot 10.11.2026 ja pyydetty henkilöstön kommentit.

13/26 Hyvänkohtelun suunnitelmaa päivitetty anonyymien asiakaskyselyjen ja yhteisöpalavereissa käytyjen keskustelujen ja työskentelyjen keinoin 25/26.

14/26 Tarkastettu luvattomien poissaolojen mittarointi 10/26 asti

5.3. Korjaustoimenpiteiden seuranta

1/26 Omavalvontasuunnitelman julkaisuversiot päivitetty www.haraman.fi ja Pienryhmäkoti Jukolan yhteisiin tiloihin (pdf) 26.1.2026, seuraava päivitys kesäkuussa 2026.

2/26 Raporteilla ja ja työyhteisökokouksissa maalis-. kesäkuu 2026 on erityisesti huomioitu ennakoivasti muuton aiheuttamat toiminnan- ja dokumentaation muutokset. Toiminta ja dokumentaatio muokattu vastamaan uutta toimintaympäristöä 26.6.2026 mennessä.

3/26 Likakaivo tyhjennetty 15.6., riskit poistuneet.

4/26 Turvakävelyt toteutettu vakituisen henkilöstön osalta 9.6.2026 ja tehty toimintasuunnitelma tuntityöntekijöiden ja asiakkaiden turvakävelyiden toteutuksesta ja seurannasta. Turvakävelyt toteutuneet sovitulla tavalla vko. 40/26.

5/26 Asentaja käynyt tekemässä sovitut asennukset, äänieristeet tilattu ja suunnitelma asiassa tehty. Äänieristyksen lisääminen toteutettu vko 32/26.

6/26 Uuden kiinteistön parvekkeiden aiheuttamiin turvallisuusriskeihin reagoitu riittävällä tavalla ja riskit poistuneet.

7/26 Seurataan toimenpiteen toteutuminen yksikönjohtajan toimesta. Toimenpidettä seurattu ja kiinteistön omistaja tehnyt arvion uuden liesituulettimen hankinnasta vko

8/26 Uudet www-sivut julkaistu 26.6.2026. Sivuja päivitetään tarpeen mukaan.

9/26 Päivitetty omavalvontasuunnitelman julkaisuversiot 26.6.2026 uusille www-sivuille.

10/26 Kiinteistön omistaja toteuttanut piharemontin ja valaistuksen tehostamisen (valmis vko 47/2026).

11/26 Yksikönjohtaja seuraa laaditun ohjeistuksen vaikutusta asian korjaamisessa.

12/26 Päivitetty omavalvontasuunnitelman julkaisuversiot 12.11.2026

13/26 Päivitetty Hyvän kohtelun suunnitelma henkilöstön arviointiin 9.11.2026. Päivitetyn Hyvänkohtelun suunnitelman painoversioista pyydetty tarjoukset 9.11.206. Uudet Hyvän kohtelun suunnitelmat asiakkaille, yhteistyösosiaalityöntekijöille toimitettu xx.xx.2026. Samalla uusittu julkaisuversiot (yksikössä nähtävillä, yrityksen nettisivuilla)

13/26 Luvattomia poissaoloja: 2025 0,04% sijoitusvuorokausista, 2026/10 mennessä 0,19% sijoitusvuorokausista

Liitteet

Omavalvonnan toteutumisen seuranta: arkisto Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Hatkamittari Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Muistutusten käsittely, muutostoimenpiteet ja seuranta Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Lääkehoitosuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Pelastussuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Poistumisselvitys Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Tietoturvasuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy